

Lærervejledning: Kunst og følelser

Inspiration til et tværfagligt undervisningsforløb i dansk og billedkunst på 3.-5. årgang.

MUSEUM
OVARTACI

Formålet med forløbet

Forløbet arbejder med kunst som udtryk for følelser. Det tager afsæt i psykisk sygdom og kunsten som behandlingsterapi, men fokuserer på redskaber til tekst- og billedanalyse. Undervisningsforløbet er tiltænkt 3.-5. årgang, men kan skaleres alt efter, hvilke teksteksempler man vælger at inddrage.

Sygdom og kunst er et tværfagligt forløb for 3.- 5. årgang, der har til hensigt at åbne op for dialogen om følelser og psykisk sygdom med kunsten som det dialogskabende element. Forløbet tager udgangspunkt i barnets egne følelser; både i afkodning og fremstilling af kunst. Derfor består forløbet af en blanding af analyser af noveller og billeder samt praktiske øvelser, hvor eleverne sætter ord og billeder på de følelser, som de finder afkodet i kunsten. Yderligere kan dette medvirke til at eleverne reflekterer over egne følelser.

Forløbet kan også være relevant for børn, som har psykisk sygdom tæt inde på livet, hvis en af deres forældre eller andre nærtstående er syge. Det kan være svært at tale om deres følelser og forvirring i sådan en situation. Materialet skal hjælpe elever med at forstå, hvad det vil sige at være psykisk syg, men det skal også afmystificere sygdommene og give eleverne et sprog til at tale om de svære følelser.

Undervisningsforløbet er tredelt med et danskfagligt forløb, et museumsbesøg efterfulgt af et billedkunstforløb. Skellet mellem analyse og praksis sker på Museum Ovaraci, hvor eleverne møder psykiatrien gennem kunst. Her udleveres et opgavehæfte, der både guider eleverne gennem udstillingen og billedanalyser ud fra kunstfaglige begreber og analytiske værktøjer i danskfaget. Besøget motiverer eleverne til selv at bidrage med spørgsmål og egne erfaringer ud fra de ting, som de oplever og føler i deres daglige liv.

Museum Ovaraci ligger på Aarhus Universitets-hospital, Risskov. Museet er inddelt i to afdelinger; Psykiatrisk Historisk Museum og Kunstmuseet. Formålet med det psykiatrisk historiske museum er at afmystificere psykisk sygdom ved at give indblik i en ellers lukket verden. Kunstmuseet udstiller værker af kunstnere og patienter, der har været indlagt på psykiatrisk afdeling. Det lykkedes for adskillige patienter at få en langt bedre tilværelse på hospitalet med mere kontakt til andre og mere livskvalitet via det kreative arbejde.

Undervisningsforløbet har fokus på Kunstmuseet

og kunstens rolle i psykiatrien. Museet driver også en række aktiviteter rettet mod psykiatribrugere herunder et åbent atelier og en række kreative værksteder. Det er desuden muligt at booke et forløb i museets Børn & Unge Atelier.

Gennemgående for forløbet er at lade eleverne forholde sig til kunst som et udtryk for følelser og sindstilstande. Hvilken stemning skaber et digt? Hvordan maler man en følelse?

Forløbet består af tre dele:

- En undervisningsgang, hvor der arbejdes med udvalgte tekster, tekstanalyse og evt. højtlesning.
- En studietur til Museum Ovaraci, hvor eleverne i små grupper arbejder med et opgavehæfte med støtte fra læreren.
- En undervisningsgang efter studieturen, hvor eleverne maler deres egne billeder med udgangspunkt i deres indtryk.

Læringsmål for Dansk

Undervisningsforløbet er udviklet med læringsmålene for øje. Dette undervisningsmateriale kan bruges ud fra læringsmålene i fagene dansk og billedkunst. Se mere på www.emu.dk.

- *Læsning: Eleverne kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden.*
- Eleverne skal i forløbet læse korte historier, der i skrift og billeder (multimodalt) fortæller historier om oplevelsen af psykiske sygdomme.
- *Fremstilling: Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer.*
- Eleverne skal tale om billederne og efterfølgende arbejde med at formulere følelser på skrift i digtform.
- *Fortolkning: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.*
- Undervisningsforløbet arbejder med at relatere almindelige følelser til psykiske sygdomme. Gennem forløbet sættes der ord og billeder på følelser.
- *Kommunikation: Eleverne kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.*
- Hvordan kan man forholde sig til psykisk syge? Hvilke formelle og uformelle regler findes der?
- Som led i evalueringsfasen kan digtene samles

til en digtsamling, som eleverne kan tage med sig hjem. De enkelte digte kan også læses højt på klassen.

Elevmål for Dansk:

- Du skal kunne læse en kort tekst.
- Du skal kunne forklare med dine egne ord, hvad en tekst handler om.
- Du skal prøve at skrive et digt.
- Du skal kunne fortælle om følelserne i en tekst eller et billede.

Læringsmål for billedkunst

- *Billedanalyse: Eleverne kan vurdere billeders anvendelse inden for forskellige kultur- og fagområder.*
- Eleverne vil kunne iagttage, beskrive, fortolke og vurdere billeder ud fra et psykologisk behandlingsperspektiv, hvor kunst bruges til at udtrykke forskellige følelser.
- Eleverne vil fortolke billeders betydning ud fra farver, symbolik og motiver og relatere dem til deres egne historier og følelser.
- *Billedfremstilling: Eleven kan eksperimentere med og udtrykke sig i billeder med vægt på tematisering.*
- Udtrykke sig i billeder eller rumlige konstruktioner (afhængig af hvilket forløb man som lærer vælger efter museumsbesøget).
- Skildringsformerne kan eksempelvis være fantasi og forestilling, iagttagelse, form og struktur. Hovedvægten lægges på, at eleverne lærer at udtrykke sig i en tilsigtet form og at de kan føre en samtale om deres billedarbejde, herunder forholde sig til, hvad billederne handler om og hvem der skal se og bruge billederne.

Evaluerings: Elevernes videre arbejde med produktion af billeder kan udstilles enten på gangene, i billedkunstlokalet eller klasselokalet. Der kan evt. inviteres en anden klasse eller forældre til fernisering af denne udstilling.

Elevmål for billedkunst:

- Du skal kunne forklare, hvad du synes, der foregår på et billede.
- Du skal kunne forklare, hvorfor du tror, at billedet er malet, som det er.
- Du skal male et billede og fortælle, hvorfor du har malet det, sådan som du har.

Forslag til afsætning af tid

- 2 danskfaglige lektioner
- En halv dag til museumsbesøget
- 2 billedkunst lektioner til diskussion og bearbejdning af forløbet.

Vi foreslår at både dansk- og billedkunstlæreren deltager i museumsbesøget og de efterfølgende lektioner.

Danskfagligt forløb

Før et museumsbesøg på Museum Ovartaci kan der læses én eller flere korte bøger eller tekster. Afsnittet her fortæller kort om psykiske sygdomme og giver en liste med forslag til relevant litteratur, der kan forde diskussion og åbenhed for børn, psykisk sygdom og følelsesudtryk.

Undervisningsforløbet inden museumsbesøget har til formål at åbne op for viden omkring psykisk sygdom. Det er intentionen, at læreren inden en studietur introducerer museet, og hvad det vil sige at være psykisk syg. Det kan gøres både mundtligt på klassen ved at diskutere psykisk sygdomme generelt og elevernes erfaring med disse, men også gennem litteratur og historier, der præsenterer forskellige mennesker og situationer med psykisk sygdom tæt på.

Det er muligt at reflektere over brugen af kreativitet som en udtryksform ved at arbejde videre efter studiebesøget. Det er også her, der kan undersøges og spørges ind til, hvorvidt nogle af eleverne selv har haft psykisk sygdom inde på livet. Spørg eleverne om de ved, hvad psykisk sygdom er? Om de kender nogen, der er psykisk syge eller har haft en psykisk sygdom? Hvordan blev de hjulpet?

Introduktion til psykisk sygdom

I psykiatrien i dag, kalder man psykisk sygdom for psykiske lidelser og psykiske diagnoser, men undervisningsmaterialet bruger termen psykisk sygdom. Selvom det ikke er alle, der har en psykisk lidelse, der kommer af med den igen, så kan de stadig leve et godt liv med den. Derfor har materialet fokus på håb. Børn forbinder det at blive syg med at blive rask igen og den vinkel er vigtigt for at passe på eleverne.

Psykisk sygdom er en sygdom, der sidder i hjernen. Man kan ikke se sygdommen på samme måde som folk, der er forkølede eller har brækket deres ben. Sygdommen laver uro i tankerne og følel-

serne, og den gør, at man bliver ked af det, bange eller meget træt, selvom man ikke har lavet noget fysisk hårdt. Man kan ikke altid forklare, hvorfor man får en psykisk sygdom, men nogle gange kan man blive syg, hvis der er sket noget svært i ens liv. Hvis man har mistet en man holdt meget af eller har været ude for en ulykke. Sygdommen kan gøre det svært at fungere i hverdagen. Det er svært at gå rundt og være syg, og det kan være svært for den syges venner og familie at vide, hvad man skal gøre.

Der findes mange forskellige typer psykisk sygdom. Nogle af de mest almindelige er angst, depression og psykoser.

Angst kan være en følelse af, at man altid er utilstrækkelig eller tænker, at man er forkert og skammer sig, når man er sammen med andre. Man kan begynde at ryste på hænderne, føle man skal kaste op eller rødme, få åndedrætsbesvær og have lyst til at gå væk. Hvis man har angst, kan man tale med en psykolog eller prøve at ændre på den måde, som man lever sit liv på. For nogle går angst ikke væk, og så kan man blive indlagt og blive behandlet med medicin, der hjælper én med at slappe af.

Depression er, når man er ked af det og slet ikke kan blive glad igen – også selvom man laver noget, som man rigtig godt kan lide. Man kan miste lysten til at spise og have svært ved at koncentrere sig og huske ting. Her kan man gå til en psykolog, der kan hjælpe én, og mange tager piller, der hjælper på kemien i hjernen. Hvis en person er meget svært depressiv, kan man blive indlagt og gå i samtalegrupper eller tale med en psykiater, der hjælper én til at sætte ord på det, der gør ondt. Psykose dækker over mange forskellige måder at opføre sig på. En psykose-ramt person kan opleve at se ting, som ikke er der eller kan opleve at høre stemmer. Det kan være meget svært at skelne mellem, hvad der er virkeligt, og hvad der bare er syner – eksempelvis hvis man havde et mareridt, som man ikke kunne vågne op fra. Psykoser behandler man også gennem terapi, som kan vare kortere eller længere tid. Man kan også blive indlagt, hvis man er så syg, at man ikke selv kan spise eller komme på toilet.

Dette er en generel introduktion til nogle af de mest almindelige psykiske sygdomme, der alle optræder i en eller anden form i den udvalgte litteratur, som præsenteres i følgende afsnit.

Boganbefalinger

En god måde at åbne op for psykisk sygdom er ved at læse fortællinger, hvor psykisk sygdom indgår. Til denne del af forløbet anbefaler vi, at man læser kortere bøger for eller med eleverne. Dette kan enten gøres som hjemmearbejde med en diskussion på klassen, eller med de kortere tekster som højtlesning. Dermed inddrages eleverne, og det bliver nemmere at kæde sygdommene sammen med den måde, som karaktererne i bøgerne opfører sig på.

Her er udvalgt nogle eksempler på tekster med tilhørende spørgsmål, der kan bruges som inspiration.

“Mor er indlagt” af Mette Egelund Olsen, ill. Lea Letén: Bogen handler om en pige, hvis mor bliver indlagt med en depression. Den har fokus på pigens følelser og angst som resultat af moderens indlæggelse. Bogen er skrevet i et sprog, der er læsbart for mindre børn og taler i elevernes eget sprog. Bogen kan købes gennem foreningen SINDs Pårørenderådgivning.

- I bogen har moren en sygdom lægen kalder depression. Hvad tror I en depression er?
- Hvordan kan pigen se, at hendes mor er syg?
- Hvordan tror du, at en plet på hjernen ser ud?

“Havet i hovedet” af Gro Dahle, ill. Iben Sandmose: Tulle oplever sin mors sygdom gennem en metafor om havet, der ændrer skikkelse og karakter ud fra moderens tilstand. Bogen er udgivet af Socialt Udviklingscenter SUS og kan bestilles herigennem.

- Hvilke ting forbinder I med havet?
  - Hvorfor tror I, at der er et hav i morens hoved?
- Hvis man har arbejdet med metaforer, kan disse inddrages her.
- Hvad tror I, havet symboliserer?
  - Hvad tror I, mågerne symboliserer?
  - Hvem tror I, kaptajnen i morens hoved er?
  - Hvordan tror I, mor og Tulle får det fremover?

“Viggos problemer med problemerne” af Line Knutzen, ill. Mette Marcussen: Viggo har et hus, der er fuld af problemer. Viggo lukker værelserne af i takt med, at problemerne fylder værelserne op. Til sidst er alle værelserne så fulde af problemer, at Viggo må flytte.

Bogen kan bruges til at tale med eleverne om, hvorfor det er vigtigt at snakke om problemer.

- Find tre problemer der opstår for Viggo.
- Hvad sker der, når Viggo lukker dørene til alle problemerne?

- Hvornår synes I, Viggos problemer tager overhånd? (Dette spørgsmål kan evt. henvises til berettermodellen, hvor man kan spørge: "hvor er point of no return i forhold til Viggos problemer?")
- Hvad ville I selv gøre, hvis I var i Viggos situation?

"Vi skal vise dem" af Bente Bratlund, ill. Tove Krebs Lange: Maja bor sammen med en ny familie. Hendes mor er indlagt, og Maja ved ikke rigtigt, om hun savner hende, for inden moren kom på hospitalet, var alting noget rod. Men Maja ved, at hun elsker at tegne. Når hun tegner, glemmer hun alt andet end farverne og drømmene.

Bogen er på 103 sider og kan med fordel deles op, så eleverne læser nogle kapitler hjemmefra, som man kan snakke om på klassen. Til højtlesning på klassen anbefales kapitel 5 og 6.

- Hvorfor tror I, at Maja tegner det hun gør?
- Hvorfor bliver man glad af at fortælle en ven om det, som man føler?
- Tror I, Maja savner sin mor? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Maja synes selv, at hun er meget anderledes end de andre børn. Synes I også, at hun er anderledes?

Besøg på Museum Ovartaci

Inden museumsbesøget kan der gives en generel introduktion til museet og dets historie.

Under besøget opdeles eleverne i grupper og får udleveret et opgavehæfte hver. Opgavehæftet er inddelt i temaer, som hver især åbner op for kunsten på forskellige måder. Nedenstående giver en uddybning af motivationen bag temaerne, samt giver inspiration til hvilke spørgsmål, som man yderligere kan stille eleverne for at hjælpe med at bearbejde og forstå, ikke kun værkerne, men også sig selv. For at undgå kødannelse ved værkerne vil det være hensigtsmæssigt at inddele eleverne i mindre grupper og bede dem om at begynde på forskellige sider i hæftet. Således begynder gruppe 1 ved tema 1, gruppe 2 ved tema 2 osv. Følgende gennemgås temaerne for den motivation, der førte til udvælgelsen, samt hvilke emner man kan snakke med eleverne om ud fra et dansk-fagligt eller billedkunst-perspektiv.

Kender du følelsen af ro?

Formålet med temaet er at belyse den terapeutiske effekt, som kunst kan have. Det første billede forestiller en mand, der er ude og gå en tur. Himlen er blå, solen skinner og træerne er grønne. De fleste kender følelsen af en sommerdag som denne; rolig og varm. Motivet underbygges af billedets

komposition, både i form og farve. Det er bygget op omkring en forskudt midterakse. Lygtepælen bliver den linje, hvorom kompositionen hviler. Samtidigt ledes blikket hen til lygtepælen af den linje, som skovbunden danner i begge sider af billedet. Dette giver billedet orden og ro. Farverne er afvejede: Den store mængde grøn afbalancerer den lille smule røde, og den lette blå giver et luftigt udtryk.

Det andet billede er et mere traditionelt landskabsmaleri. Her er det primært motivet, der synes at repræsentere ro: En gård med mark og sø. Igen er kompositionen bygget op omkring en klart markeret midte med floden og søen som centrum. Billedets asymmetri, der ellers normalt kan give en dynamisk effekt, er afbalanceret med billedets store motiv-vægt i højre side – gården og træerne. På den måde opløses spændingen. Selve motivet er et terapeutisk valg: Mange mennesker oplever en følelse af ro ved at stå og male i det fri.

Hvordan kan maleriet have givet kunstneren en følelse af ro? Temaet ro kan også bearbejdes ved at sætte fokus på billedkompositionen eller farvevalget og bidrage til refleksioner omkring fremstillingen af værket. Her kan man også snakke om, hvornår eleven oplever behov for ro, i hvilke situationer. Hvad gør de, når de vil have ro? Går de et bestemt sted hen, kigger på noget bestemt eller lytter til en bestemt sang?

Blå

Med fokus på den specifikke farve, blå, indsnævres det ellers overvældende billedmateriale. Den enkelte elev inddrages ved, at der spørges til elevernes associationer og følelser. På den måde konkretiseres det abstrakte tema ved at få eleverne til at reflektere over, hvad farven betyder for dem.

Farven blå er en farve med dobbelt betydning. Den kan både symbolisere ro, harmoni, luft, lethed osv. Samtidig kan den blå farve opleves som en kold farve. I det første billede bliver det sat over for de dansende klovne, der generelt er festlige. Alligevel er der en dunkel stemning. I baggrunden ligger en mand sømmet fast til et kors, og havet er orange. Den orange farve, som er komplementærfarve til blå, trækker fremad i billedet og skaber dermed en følelse af uro. Denne uro underbygges, når man kigger på klovnenes ansigter, der alle ser meget dystre og uhyggelige ud. Den blå bruges altså til at understrege det underlige i billedet, og den kan også pege hen i mod skumring og nat. Det næste billede er domineret af en meget mørkeblå himmel, der tungt dominerer den øver-

ste halvdel. Den mørkeblå indrammer billedets abstrakte, surrealistiske motiv, og de store farveflader er med til at give billedet et roligt udtryk, hvilket giver motivet plads. Denne tunge blå giver associationer til hav og dybde. Kan det være et billede på sindet? Minder det om havet i hovedet på Tullers mor?

Hvor kender de ellers farven blå fra? Hvad forbinder de med farven blå? Er der nogle farver de særligt kan lide? Hvorfor? Er der andre farver, som de forbinder med følelser? Hvad betyder rød for eksempel? Har de en yndlingsfarve? Hvorfor er det deres yndlingsfarve?

Drømme

Drømme kan være mange ting. Alle drømmer – på mange måder. Nogle gange dagdrømmer eleverne i timerne. Andre gange drømmer de om natten, og nogle gange vågner man med mareridt. Temaet drømme har til formål at få eleverne til at reflektere over, hvad drømme er – hvordan ved man, at noget er en drøm? Hvad siger drømme om mennesker? Hvad drømmer de selv om? Ved at tænke på billeder som drømme, bliver det dermed muligt at afkode den symbolik, der er i værkerne, samtidig med at der gives plads til, at eleverne kan skabe deres egne fortællinger.

I det øverste billede lægger man særligt mærke til personen, der holder om det kæmpestore spejlæg. Rundt om findes en række religiøse symboler: I baggrunden dominerer en kirke, og der hænger et kors fra stegepanden. *Surrealistiske*¹ motiver som dette kan tit være bygget på en slags drømmelogik, hvor de forskellige objekter skal forstås associativt og symbolsk. Den centrale person er isoleret fra alle de andre mennesker, hvilket peger på en følelse af ensomhed eller forskellighed. Er det sådan kunstneren har følt det?

Det nederste billede kræver en anderledes indgang, da det ikke på samme måde er umiddelbart symbolsk. Motivet er to piger, der sidder i en blomstermark. Billedet domineres af de gulgrønne og lyserøde nuancer. For eleven er dette billede nærmere en øvelse i indlevelse end analyse, hvilket er en god måde at gå til motivet på. Hvad tænker de to piger på? Og hvorfor har kunstneren valgt den meget specifikke farvepalet?

1 Bevægelse inden for bl.a. litteratur og billedkunst, der med udgangspunkt i Paris fik international udbredelse i 1920'erne og 1930'erne mellem de to verdenskrige. Surrealisterne ønskede at forene drøm og virkelighed i en ny overvirkelighed, inspireret af Freuds teorier om drømmens og det underbevidstes betydning. (Kilde: Gyldendal, Den store danske).

I begge billeder indgår en række personer: Hvad mon de tænker? Opfordr gerne eleverne til at fortælle om deres drømme. Også dem der har gjort dem bange. Det er okay at være følsom eller have nogle lidt anderledes drømme – det kan betyde mange ting. Det kan også hjælpe at tegne drømmen eller forklare den til nogen, der kan trøste én.

Fantasi

Udgangspunktet i fantasi og virkelighed leder til en dialog omkring, hvad det vil sige at skelne virkeligt fra uvirkeligt. Man kan tale om fantasiens rolle generelt. Alle mennesker har en fantasi, og den kan være spændende og nyttig. Men hvad sker der, hvis fantasien tager overhånd? Når man har psykisk sygdom, kan det komme til udtryk ved, at man kan have svært ved at skelne mellem virkelighed og fantasi.

Dette tager det første billede, malet af Ovarthaci, op som det centrale tema. De overnaturlige, fantasifulde skikkelser, der vandrer rundt iblandt den psykiatriske afdelings ellers genkendelige bygninger, giver anledning til at overveje, hvad der overhovedet er virkeligt. Er det sådan, Ovarthaci selv har oplevet verden? Var det det syn, der mødte ham, når han gik ned mod hospitalet? I himlen svæver en malende skikkelse over alle problemerne, som en spøgelsesagtig observatør, isoleret fra omverdenen. Muligvis maleren selv. Måske føler han sig tættere på billedets overnaturlige væsner end den virkelige verden? Selv de læger, der er afbildet – personerne i hvide kitler – har dæmoniske ansigter, der minder om væsners. Et motiv der i øvrigt går igen i en lang række af Ovarthacis billeder og figurer. Det er altså her svært at skelne, hvad der er fantasi og virkelighed.

Det andet billede er mere noget, som man almindeligvis forbinder med fantasi og fantastiske væsener. Det virker mere glad og legende med sine klare og mættede farver. Men også her findes der en uro: Barnet er såret og mangler sine fødder. Ræven og påfuglen beskytter barnet. Billedets verden er et tilflugtssted, hvor det sårede barn kan søge lindring.

Hvordan bruger eleven selv sin fantasi? Kan de lide at finde på ting? Tegner de fantasivæsner eller skriver historier om drager? Kan de genkende, at det kan være rart at søge tilflugt i en fantasiverden?

Et emne, der ikke er præsenteret i opgavehæftet, men som kan tages op ved samme lejlighed er usynlige venner: Er der nogen, der har/har haft én? Hvem var det? Vidste du, at han ikke var rigtig? Hvad har eleven ellers fundet på? F.eks. historier de fortæller

om drager eller monstre under sengen, som de er bange for. Man kan bruge sin fantasi til mange ting – nogle gange er det godt, og nogle gange er det skidt. Hvorfor mon det?

Anderledes

Eleverne skal nu bruge kunsten til at udtrykke deres egne følelser. Mange af de kunstnere, som de har set i dag, har været opfattet som anderledes af samfundet. Kan eleverne komme i tanke om situationer, hvor de har følt sig anderledes?

De skal nu identificere ord, der kan betyde anderledes og skrive et digt. De kan vælge at skrive om et billede eller tage udgangspunkt i deres egne oplevelser. Lad dem gerne sætte sig foran et billede og bruge det som inspiration.

Temaet *Anderledes* kan give eleverne en forståelse af forskellighed, og at det er okay at skille sig ud. De fleste oplever en følelse af ensomhed, eller en skillen-sig-ud fra 'de andre', og materialet giver eleverne mulighed for at reflektere over dette og bearbejde det gennem kunst.

Kunstforløb

Efter besøget kan hæfterne med fordel diskuteres sammen med eleverne. Man kan eventuelt lade gennemgangen styres af elevernes undren.

Efterfølgende kan man vælge at arbejde videre med produktionen af billeder ud fra følelser hjemme i billedkunstlokalet eller fortsætte i Museum Overtaci's børneatelier. Man kan vælge én eller flere af nedenstående aktiviteter.

1. Besøg på Museum Overtaci's Børn og Unge Atelier.

Opgavehæftet kan med fordel benyttes i forbindelse med et samarbejde med Skoletjenesten på Museum Overtaci. Eleverne udfylder med hjælp fra læreren/lærerne opgavehæftet, hvorefter en repræsentant for Museum Overtaci skaber et forløb i deres atelier. Kontakt boern@overtaci.dk for at høre nærmere om dette.

2. Parafrase:

En parafrase er, når man tager et billede og prøver at male det på sin egen måde. Hjemme i billedkunstlokalet får eleverne vist eksempler på parafrafer af forskellige kunstværker f.eks. Edward Munch for at give dem en forståelse af omformningen af et billede.

Lad der på eleverne vælge et af museets billeder og udtænke og male en parafrase over det valgte

værk.

3. Mal en følelse.

Skriv i samarbejde med eleverne en liste over følelser. F.eks. vrede, glæde, sorg, tristhed, osv. Lad den enkelte elev udvælge en følelse, de vil arbejde med. Det er vigtigt, at de skriver den ned, inden de begynder at male. Lad dem derefter male eller tegne, hvordan følelsen ser ud.

Mens de maler, kan man hjælpe dem med at stille spørgsmål: Skal der være mennesker på billedet? Er det nogle bestemte farver eller figurer? Er blå ked af det? Er cirkler glade?

Efter de har malet billedet, prøv da at tale om, hvor godt eleven synes, billedet ligner følelsen. Tal også om, hvad de følte, da de malede det – tænkte de på noget bestemt i deres liv? En god eller en dårlig oplevelse?

Det vigtige i denne fase er at få afrundet forløbet på en god måde, så ingen elever sidder tilbage med ubehag efter forløbet. Derfor er det også vigtigt at spørge ind til, hvad der ligger til grund for elevernes billeder, og hvorfor de har valgt at male det, de har malet.

Forløbet kan afsluttes med en fernisering, hvor de værker, eleverne har produceret, vises frem.

Litteraturliste

"Viggos problemer med problemerne" af Line Knutson og Jensen og Dalsgaard, ill. Mette Marcussen og Jensen og Dalsgaard, 2013. Ednas Print, ISBN: 978 87 7151 0577

"Havet i hovedet" af Gro Dahle, ill. Iben Sandemose. Ide og produktionsledelse: Bjarne Møller, 2008, Socialt Udviklingscenter SUS, ISBN: 978 87 92182 02 9

"Mor er indlagt" af Mette Egelund Olsen, ill. Lea Letén, udgivet af SINDs Pårørerådgivning med støtte fra H. Lundbeck A/S. Hornslet Bogtrykkeri A/S.

"Vi skal vise dem" af Bente Bratlund, ill. Tove Krebs Lange og Forum/ROSINANTE&CO, 2013. Livonia Print, Riga. ISBN 978 87 638 2736 2

**MUSEUM
OVERTACI**

Kunstmuseum
Historisk Psykiatrisk Museum
Skovagervej 2
8240 Risskov
Telefon 784 70400
museum@overtaci.dk